

VIII Міжнародна науково - практична конференція “Modern problems in science”, 09-12 листопада 2020 р., Прага, Чехія

Педагогічні науки

КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РІВНІ

Чирва Андрій Сергійович,

К.п.н., доцент

Сумський Національний Аграрний Університет,

candrew@ukr.net

Інтернаціоналізація вищої освіти - явище, яке обумовлене глобалізацією та інтенсивним розвитком міжнародного освітнього простору, швидко стає популярним у країнах, що розвиваються по всьому світу. Все більше цей феномен розглядають як гарантію існування та розвитку.

Розуміння ІВО є суперечливим, оскільки феномен змінюється з часом. Інтернаціоналізація ВО в основному відображає вплив політичних та економічних факторів. Крім того, зацікавлені сторони тлумачать поняття так як їм вигідно. Дослідники розглядають це явище переважно з точки зору пріоритетів окреслених керівниками закладів.

Швидкий економічний розвиток країн Азії та Африки разом із зростанням глобальних потреб у вищій освіті спричинили появу таких тенденцій як масифікація та диверсифікація, маркетизація та комодифікація ВНЗ. Сама інтернаціоналізація зазнає впливу глобальних тенденцій.

Проаналізувавши масу літератури, що стосується розуміння та інтерпретації поняття інтернаціоналізація вищої освіти, ми дійшли висновку, що різні інтерпретації поняття ВНЗ відображають реалії часу, в межах якого досліджувалося явище, хоча, звичайно, це поняття може бути використано в подальшому розвитку концепції. Зрозуміло, що інтернаціоналізацію вищої освіти слід розуміти на глобальному, національному та інституційному рівнях.

На глобальному рівні існує необхідність універсальності поняття, тобто можливість його застосування в різних країнах, культурах, освітніх системах. Міжнародний вимір повинен стосуватися усіх аспектів вищої освіти та її ролі в суспільстві. Найбільш універсальне тлумачення цього поняття запропоновано канадською вченою Джейн Найт: «Інтернаціоналізація - це процес інтеграції міжнародного, міжкультурного та глобального вимірів у цілі, основні функції та забезпечення вищої освіти» [1]. Це поняття інтерпретує інтернаціоналізацію як безперервний і стабільний процес створення чогось міжнародного, а не одного окремого виду діяльності. Він охоплює різні аспекти інтернаціоналізації, такі як інституційна стратегія, мобільність студентів та викладачів, навчальні програми та процес навчання, включаючи питання перетворення навчальних програм та підвищення якості, науково-дослідницьку

діяльність, проекти міжнародного розвитку, розвиток персоналу та експорт освітніх послуг за кордон.

Однак сьогодні цієї універсальності недостатньо. Сучасні реалії вимагають оновлення бачення інтернаціоналізації, і Дж. Гудзік (2015) запропонував поняття „всебічна інтернаціоналізація”, яке визначає концепцію як навмисне, інституційне зобов’язання та дії, що сприятимуть впровадженню та інтеграції міжнародного, глобального та порівняльного змісту і перспектив у викладання, науково-дослідні функції та соціальну місію вищої освіти. Дослідник стверджує, що комплексний підхід - це всебічний намір інтегрувати інтернаціоналізацію в основний інституційний дух, цінності та місію [2].

Намагаючись поєднати поняття двох згаданих вище вчених, японський дослідник О. Хіросі тлумачить інтернаціоналізацію як багатогранний і багатовимірний процес, що інтегрує міжнародний, міжкультурний та глобальний зміст та виміри у функції та цілі вищих навчальних закладів та систем [3]. Погоджуючись із такою комбінованою інтерпретацією поняття ІВО, хочемо додати сучасне бачення іншого вченого, який розглядає інтернаціоналізацію як активну взаємодію з розробкою політики, планів, програм, стратегій та підходів на різних рівнях прийняття рішень з метою сприяння ідеї інтернаціоналізації у вищій освіті (Crăciun D, 2018). Це поєднане бачення є досить універсальним і може застосовуватися в різних країнах з різними освітніми системами [4].

Однією з головних тенденцій ІВО на глобальному рівні є орієнтація університетів на інституційні рейтинги, що надаються міжнародними агентствами з оцінки якості. Основними показниками успішної інтернаціоналізації вищої освіти є наявність спільних міжнародних дослідницьких проектів, наукових публікацій, наявність міжнародних викладачів та студентів, міжнародна діяльність, використання інтернаціоналізованих навчальних планів. Більшість університетів, зацікавлених інтернаціоналізацією, розробляють офіційні стратегічні документи.

Список літератури:

1. Knight Jane (2004). Internationalization Remodeled: Definition, Approaches, and Rationales. / *Journal of Studies in International Education*, Vol. 8 No.1. – pp. 5-31.
2. Hudzik J. K. (2015). *Comprehensive Internationalization: Institutional Pathways to Success*. New York: Routledge. - 280 pp.
3. Hiroshi O. (2018). Internationalization of Higher Education: Global Trends and Japan's Challenges. *Educational Studies in Japan: International Yearbook No. 12*, March, pp. 91-105. / Retrieved from: https://www.jstage.jst.go.jp/article/esjkyoiku/12/0/12_91/_pdf/-char/en
4. Crăciun D. (2018) National Policies for Higher Education Internationalization: A Global Comparative Perspective. *European Higher Education Area: The Impact of Past and Future Policies* (eds A. Curaj, L. Deca, M. Pricopie), Cham: Springer International Publishing, pp. 95 - 106.